

בש"פ 4422/18 - מדינת ישראל נגד יוסף ליבוביץ

בבית המשפט העליון

בש"פ 4422/18

בש"פ 4551/18

כבוד השופט י' עמית

לפני:

מדינת ישראל

המבקשת בבש"פ 4422/18

והמשיבה בבש"פ 4451/18:

נגד

המשיב בבש"פ 4422/18 והעורר יוסף ליבוביץ

בבש"פ 4551/18:

בקשה להארכת מעצר חמישית, לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996; וערר על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב בת"פ 44911-09-16 שניתנה ביום 22.5.2018 על ידי כבוד שופט ג' גונטובניק

(17.6.2018)

ד' בתמוז התשע"ח

תאריך הישיבה:

עו"ד אפרת גולדשטיין ועו"ד נתנאל חן

בשם המבקשת בבש"פ 4422/18

והמשיבה בבש"פ 4451/18:

עו"ד מירי פרידמן

בשם המשיב בבש"פ 4422/18

והמבקש בבש"פ 4551/18:

החלטה

*

1. ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב, בגדרה קיבל בית המשפט המחוזי באופן חלקי את בקשת העורר לעיון חוזר, ומנגד, בקשה של המדינה להארכת מעצר חמישית של העורר, לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: החוק). החלטה זו ניתנת בשתי הבקשות במאוחד, באשר היענות לערר מיתרת את בקשת המדינה, ולהיפך (העורר בבש"פ 4551/18 הוא המשיב בבש"פ 4422/18, וייקרא לשם הנוחות העורר).

2. עניינו של העורר נדון מספר רב של פעמים בערכאות השונות, לרבות בית משפט זה. לכן לא אחזור על הרקע העובדתי ואפנה בעניין זה לסעיף 1 בהחלטתו מיום 24.4.2018 של השופט ע' פוגלמן בבש"פ 2987/18, שם הפנה למלוא היריעה העובדתית כפי שנפרסה בהחלטות קודמות שניתנו בעניינו של העורר.

3. בתמצית שבתמצית, הדילמה בעניינו של העורר נובעת מכך שמלכתחילה, בית המשפט היה נכון להורות על מעצרו באיזוק אלקטרוני. ברם, מידע מודיעיני שנתקבל, ולפיו בכוונת העורר להימלט מן הארץ, טרף את הקלפים והותיר את העורר במעצר. לכך יש להוסיף את העובדה, שבמהלך חקירות המשטרה העורר יצא לחו"ל ולכאורה השתקע שם.

מנגד, לא ניתן להתעלם מכך שכל המעורבים האחרים בפרשה משוחררים; העורר עצור מזה כשנתיים; המשפט טרם החל; וכפי שציינתי בהחלטתי מיום 28.3.2018 (בש"פ 2309/18) "נוכח היקפו של החומר ומספר המעורבים והעדים, הערכה כי ידרשו כשנתיים לסיום המשפט אינה מופרזת". בנוסף, ככל שחולף הזמן, כך מתחזקת אותה מעין-חזקה עליה עמדתי בהחלטתי הנ"ל, כי אין ביכולתו של העורר להפקיד את הסכומים שנדרשו לצורך מעצרו באיזוק אלקטרוני (דומה כי גם לשיטת המדינה, העורר הבריח מהמדינה בצאתו מן הארץ, סכום של כ-700,000 ₪ בלבד).

4. בחלוף כשנתיים בהם העורר שוהה במעצר, פוחתת מבחינתו ה"כדאיות" בהימלטות מן הארץ. לכך יש להוסיף, כי הימלטות מן הארץ אינה עניין של מה בכך, במיוחד תחת פיקוח אלקטרוני. ספק בעיני אם ניתן לייחס לעורר את רמת התחכום והקשרים הנדרשים לשם כך עם העולם העברייני, כפי שעלול להצטייר מטיעוני המדינה. לכך יש להוסיף, כי ארבעת ילדיו של העורר, בגילאים שונים, נמצאים בארץ, והימלטות מן הארץ משמעה ניתוק מוחלט מהם למשך שנים ארוכות. כשלעצמי, לא התרשמתי כי העורר נכון לשאת במחיר זה, שלא לדבר על האפשרות כי כל ימי חייו יהיה במעמד של נרדף ונמלט.

5. את החשש שהביעה המדינה, ניתן לטעמי לאזן בבטוחות ובמעצר בפיקוח אלקטרוני, כך שאם חלילה יהיו העורר להימלט מן הדין, "יגבה" מהעורר ומהאנשים הקרובים לו מחיר יקר.

בנקודה זו אציין כי כתב האישום אמנם מייחס לנאשמים השונים מעשי תרמית וגניבה של כ-25 מיליון ₪, אולם נטען כי העורר עצמו שלשל לכיסו כ-5.5 מיליון ₪ בלבד (מה שמוכח בשלב זה נמרצות על ידי העורר).

6. סוף דבר שאני דוחה את בקשת המדינה להארכת מעצרו של העורר (בש"פ 4422/18) ומורה על מעצרו של העורר בפיקוח אלקטרוני בבית אמו, ובפיקוח אמו ושני מפקחים נוספים שיוצעו על ידי העורר (די בפיקוח אנושי של אחד מהמפקחים בכל עת), ובהתקיים התנאים הבאים:

(-) העורר יחתום על כתב הסכמה, לפיו במקרה של אי התייצבות למשפט או לריצוי העונש, יחולט באופן סופי כל הרכוש שנתפס על ידי המדינה במסגרת החילוט הזמני (הכוונה לאחד משני הגגות שנתפסו בתחילת ההליך; כמיליון ₪ במזומן; הכספים בקופות הגמל ובקרנות ההשתלמות; כספים במטבע זר בסך של כ-60,000 ₪; אוסף הציורים המוערך ב-1.6 מיליון ₪ ואוסף שעוני היד).

(-) שיעבוד דירת האם ברחוב הנביאים 34 דירה 3 אשדוד, ושיעבוד דירת המגורים של העורר וגרושתו ברחוב ברכיהו הנקדן 7א תל אביב.

בשטרי השעבוד של שני הנכסים ייכתב במפורש כי הממשכנים מוותרים על הגנות סעיף 38 לחוק הוצאה לפועל, התשכ"ז-1967 וסעיף 33 לחוק הגנת הדייר [נוסח משולב], התשל"ב-1972. בשטרי השעבוד שייחתמו בפני עורך דין, ייכתב כי הוסבר למשעבדים כי המדינה תהיה רשאית לממש את השעבודים בכל עת, עם הצגת אישור בית משפט לפיו העורר לא התייצב למשפטו או לא התייצב לריצוי עונשו. השעבוד על דירת העורר וגרושתו יירשם כמשכנתא בדרגה שניה לאחר הבנק (ובכפוף להסכמת הבנק).

(-) אחיו של העורר יחתום על ערבות צד ג' בסך 750,000 ₪ (ולשם כך יהא רשאי להתייצב בפני הקונסול בחו"ל); אמו של העורר תחתום על כתב ערבות צד ג' בסך 500,000 ₪; וחברו של העורר שהוצע על ידו יחתום על ערבות בסך 350,000 ₪.

(-) על המשיב להימנע מליצור קשר הן במישרין והן בעקיפין עם מי מעדי התביעה.

(-) ניתן בזה צו איסור יציאה מן הארץ כנגד המשיב.

7. לאור ההוראות הרבות הקשורות במעצר בפיקוח אלקטרוני, ראוי כי הערכאה הדיונית היא שתסדיר את הליכי המעצר על פי פרק ג1 לחוק. אני מורה אפוא על החזרת התיק לבית המשפט המחוזי על מנת שיבחן אם נתמלאו כל התנאים דלעיל. על מנת לחסוך בזמן, בהתחשב בכך שהעורר נתון כבר במעצר כמעט כשלושה חודשים, אני מורה כבר כעת למנהל הפיקוח האלקטרוני להגיש דיווח היתכנות לפי סעיף 22ב(ג) לחוק המעצרים.

למען הסר ספק, בית משפט קמא רשאי לפעול בגמישות וכחוכמתו בכל הקשור לתנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני כאמור בסעיף 6 לעיל, לרבות החלפה/הוספה/הפחתה של מפקחים, ערבויות והגבלות, והכל על פי שיקול דעתו ולאחר שמיעת הצדדים.

ניתנה היום, ה' בתמוז התשע"ח (18.6.2018).

ש ו פ ט